

De

Editoriala

KALITATEZKO HEZKUNTZA ETA AGINPIDEA

José Luis González-Simancas Lacasa(1)

Hasi berria naiz Nafarroako Eskola Kontseiluan, eta mendea eta milurtekoa ere hasi berriak diren une berean hain zuzen. Neure ohorerako, aldi kide izango nauden Kontseilu honetako batzordekideentzako abagune bikaina. Aparteko abagunea iragana ahortzi gabe, eta orainari dagokionean, bere alderdi sendoeekin eta bere alderdi ahulekin, oso erne, etorkizunari so egiteko.

IDEA ESCOLAREN hezkuntzaren mundu zabalean gaurkotatua duen gairen bati buruzko Editoriala idaztera gonbidatu nau Lehendakari dugun eta orain dela urte asko eza-gutzeko zori ona izan nuen Guillermo Herrero. Saiatuko naiz eskaerari era egokian erantzuten, gaur egungo eskola elkarteari eragiten dioten gai gaitz horietako bat aukeratuta eta apenas aipatu arren, erabakigarri irizten diodan alderdi bat aztertzeo ahaleginak eginda: aginpidea heziketaren esparruan.

Biolentziarik ba ote ikastetxeetan?

Adibide paradigmatico gisa erabili ohi den Estatu Batuetako ikasgeletan eta ikastetxeetan ematen den biolentziatik urrutiko omen gaude oraindik. Hasiak gara, hala ere, nazioko prentsan eta magazinetan, gertaera horri buruzko aipamenik aditzen eta irakurtzen eta hori, kezkarria, behinik behin, bada. Abenduaren 19ko ABC aipa genezake adierazle gisa. "Elkarbizitzarako hezten" izenburupean, Sozialisten Talde Parlamentariko Hezkuntza gaitetako Bozeramailea den Amparo Valcarcek puja berde ederra bota zuen gai honi buruz "ikastetxeetan gero eta sarriago gertatzen diren biolentzi egoeren" gaineko aipamena egin ondoren eta, diotenez, bai Herriko Defendatzaileari eta bai Estatuko Eskola Kontseiluari arreta eman diete dagoeneko alor honetako arazoak.

Amparo Valcarcek inolako zalantzarik gabe eman zion bukaera hau idatzitako zutabeari: "Hezkuntzaren kalitatearen aldeko apustua da aurrean dugun erronka berria. Pertsonaren prestakuntza integralari eragiten dion erronka hain zuzen, hala prestakuntza intelektualak eta teknikaren eta

lanbidearen arlokoak nola gizakiaren prestakuntza etikoak eta gizabidezkoak izan behar baitute heziketaren helburua". Hor dago gakoa. Horixe da, ene ustez, gaiaren mamia eustea.

Eta neure buruari galde egiten diot: gauzak ez ote dabilta nahiko gurek baino okerrago, irakaskuntza-ikaskuntza prozesuen funtzionamendu egokiaren eta ikasle ditugun giza eta etika prestakuntzarekin zerikusirik estuena duten ekintzen erantzule garen aldetik, aginpideari held-zeak zer esan nahi duen ahaztu dugulako?

Nire iritziz, hezitzaile garelako kontuan hartuta, moraliki derrigortuta gaude aginpidea, behar bezala ulertuta, erabiltzera. Izan ere, hala ez bada, hobe izango baita kalitatea aipatu ere ez egitea. Beste era batera esanda: edo aginpidearen erabilera egokia berreskuratzen dugu hezkuntza-komunitatearen eragile eta estamentu guztietan, hau da, familian, eskolan, irakasleen artean, ikastetxeen zuzendarit-zetan, irakasle ez diren langileengan eta gainontzeko alor-reetan, edo ezinezko bilakaraziko dugu, ez "kalitatezko" heziketa soilik, baizik eta baita heziketarik oinarritukoena ere.

Baieztape horiek abiapuntu hartuta, aginpidea behar bezala ulertuta aipatzen dudanean zer esan nahi duen azaltzea da nire asmoa, hau da, aginpideak, heziketari dagokionean, zer ekarri ahal duen eta zer ekarri behar duen kalitatezko hezkuntzaren aldeko erronkan.

Aginpidea erabiltzerik bai gaur egungo egoer- an?

Oso ondo dakit gaur egun, oro har, negatiboak direla aginpide hitzak pizten dituen era guztietako erreakzioak. Zergatik baina? Zer dela eta, ez du gaur egun "inork" agin-

pidea erabiltzen duten irakasleen alde egiten? Ez ote da aginpidea hitza eta dagokion kontzeptua, erabiltzen dugun zeri buruz dihardugun ez jakiteraino garamatzan "desnaturalizazioa" pairatzen ari den "hitz noble" horietako bat, Antonio Jaurrietak IDEA ESCOLARaren 5. alean era zorrotzean adierazten duen bezala? Eta, esanahia "desnaturalizatuta" izanik, "autoritarismo" edo "dikadura" hitzen eragin berbera sortarazten duela entzuten duten belarrietan, irakasleak edo gurasoak berak ere, "fatxa" direla esango zaielako beldurrak jota gelditurik? ...

A. Polainok eta P. Carreñok, Familia: locura y sensatez (AC Argitaletxea, Madril, 1992), izeneko beren liburuan famili gurasoek "Aginpideari dioten beldurra" darabilte aztergai, eta izu horren zenbait zergati adierazi ere adierazten dituzte: gizartean gaizki ikusita dago; aginpidea krisian dago, eta ez dute kontrakarrean joan nahi; seme-alaben beldur dira (zenbait irakasle beren ikaslearen beldur diren bezalaxe, erantsiko nuke nik); ez dute seme-alabekiko (ikasleekiko) arazorik izan nahi eta nahiago izaten dute behin eta berririo amore eman "baketan utz ditzaten"; beren buruaren eta izan nahi, ahal eta behar duten legeko guraso (irakasle, zuzendari, eta abar) izateko beren buruari exijitu behar diotenaren beldur ere. Horixe dugu karirik isilduena eta ezkutuena, aipatu ditugun idazleek diotenaren arabera.

Hezkuntza aginpidea

Nire ikuspuntutik, hezitzaileak eta ikasleak elkarrekin eta lankidetzan bete beharreko zeregina da hezkuntza. Hezten ari denari dagokio, ikasleari gure kasuan, gainera, lehenetsunez, "bere buruarekiko gauzatu behar duen zeregina" da, alegia eta behar duen orotan, irakaslearen laguntza izango du. Hezitzailearen, irakaslearen esku-hartzea "esku-hartze urgazlea" da. Aginpidea era hezitzaile batean erabiltzen jakitea alderdi funtsezkoa da esku-hartzen horretan, ikaslea hezkuntza eskaintzari "askatasunez atxiki" dakion erdiesteko eran jokatu beharko delarik. Horrek guztiak, hezitzaileak bere buruari ezarri beharreko "exijentzietan" oinarri hartuko luketen konbikzio eta jarrerara positibo batzuetan hartuko luke oinarri.

Aginpidea edo aginpiderik eza eratorriko luketen profilak azalaraziko dizkiot orain irakurleari, era orokor batean aurkez daitezkeenak besterik agerraraziko ez badut ere. Ondatxo dakigu gizaki bakoitza dena dela, bere nortasunarekin eta bere estiloarekin -bai irakasleak, eta bai ikasleak ere, gizonezko, zein emakumezko- eta gutariko bakoitza inguratzen gaituzten baldintzak eta egoerak ere bakoitza direla. Demagun, hala ere -eta halaxe izaten da-, bi profil hauek ageri ohi direla.

Profil positiboa

Ikasgelan ordena eta disiplina arazorik ez duen irakaslearena. Edo, lantzean behin ez bada, etxean halakorik aurkitzen ez duten famili gurasoena. Edo zuzendari batena, irakasleekiko harremanetan, ikastetxe batean ekidinezin gertatzen diren arazo guztiei edo ia guztiei dagokienean, laguntza edo irribidea aurkitzen duenean.

Pertsona kongruenteak, justuak, lanean puntualak, ikasleen, seme-alaben edo lankideen potentzialtasunaren fededun direlako ospea izaki -aginpide moralak, beraz- datorren bestean erantzun nahi izaten dietelako, beraien gan konfiantza dutelako ote da, ondorioz, askoz emaitza hobeak lortzen dituztelarik?

Irakasle horiek -lankide ditudanei buruz ari naiz orain- goan -ikasle guztien izenak jakiten dituzte, ezagutu egiten dituzte. Ordenari, portaera onari eusten jakiten dute, eta ez diete jaramonik egiten haurren edo nerabeen gizarte-hel-

dutasunik ezaren erakusle besterik ez diren umekeriei. Hutsen bat egitera, ez diote beldurrik berehalako zuzenketak gauzatzeari, ikasgelan bertan eta ikasleen aurrean, eta horrela "puntu" asko irabazten dituzte. Tutoretza orduetan, eta ikasleek zailtasunen bat edukiz gero, edonolakoak izanik ere, solaskide irekiak izaten dira eta giza-berotasuna ematen diete; eman ahal eta behar dutena exijitzen diete ikasleei, hala jokatu ezean, ikasleen ahalmenen aurkako errespeta falta gertatuko bailitzateke. Irakasle hauen jokaerak sendotasunarekin, konbikzioarekin eta ikasleekiko interes garbiarekin batera, beraien lanbidearekin loturiko erantzukizunei erantzuten dietela erakusten du. Aurrekoarekin batera, egoeraren jaun eta jabe delakoan, ikasgelako gaitortzeko kalte nabarrian, lotsagabekeriak azaltzen denaren edozein neurrigabekeria irmotasunez eteteko fenorean ere ez dute inolako konplexurik erakutsiko eta, beharrezko gertatzen, berehalakoei egingo die "anarko" horren gurasoei, semearen/alabaren-ikaslearen solidaritatearekin gabeko jarrera horren zergatia zein izan daitekeen ikertzeko.

Irakasle horien hezkuntza aginpidea, sustatzailea beti, sekula ere ez errepresiboa, egiaztatzen duten zertzeladak dira. Ikasleen ekimenari eta sormenari ateak irekitzen dizkien aginpidea da, umore onez azaltzen dena, eta gizarterrealitatearen aitzinean "zantzu" dagoena. Halaxe heltzen dira ikasleenganaino, eta benetan preziatuak izaten dira. Bada halakorik. Horrelakoak diren hainbat eta hainbat ezagutzen ditut, eta horrelakoak direlako ez daukate arazorik, ez ikasgelan, ezta ikasgelatik ate ere. Prentsan eta komunikabideetan irakurri eta entzuten duguna gorabehera, gehiengoak direla pentsatu nahi dut.

Profil negatiboa

Azter dezagun oraingoan beste profil bat. Arazoak, eta ugariak gainera, dituen arren, barne-barnean "arazorik nahi ez duten" gurasoena, irakasleena, ikastetxearen zuzendariena.

Anitz estrategia erabil daiteke arazorik ez edukitzeko. Beraietariko bat, oinarritzakoa, ezjakitearena egitean datza. Bada beste bat, gogo bihurriagoa erakusten duena, eta "beraren arazoa da" esatean datzana. Arazoa, norberarena barik, beste batena dela esatea da: norik bereari euts diezaiola eta ez bekizkit niri koplekin etor. Eta bada beste bat ere: arazoan zergatiak kanpoko faktoreei egoztearena, arazoan eragilea beti delako beste bat, edo besteak, edo hain erabiliak izaten diren inguruabarrak: nik ahal dudana egiten dut, eta nahikoa daukat horrekin.

Azkenean, konponketak daude, konplizitateak, irakasle eta ikasleak "geure artean" ados jartzearena: "ez ieza-dazue exiji, eta neuk ere ez dizuet exijituko". Hori bai jokatzeko lelo ederra. Eta hortik abiatuta, dena jasatera, objektiboki jasanezina dena ere jasatera, permisibitate deritzon gehiegizko tolerantzia erorita. Denak balio du, eta emaitzak ikusi besterik ez dago. Izan ere, "denak balio duenean", azkenean, denak dio berdin, eta orduan "ez du ezerk balio izaten", erosokeriaz paso egiten dugularik.

Irakasle edo guraso horiek ez dute inolako aginpiderik, eta egundo ere ez dira aginpidea erabiltzen ausartuko, beldur baitira ez ote dieten ikasleek edo seme-alabek, logika osoaz gainera, honela ihardetsiko: zer dela-eta, eskatzen diguzu hauxe ala bestea hobe dezagun, beti esaten baldin baduzu dena ona dela eta arazorik ez bada?; ados baldin bagaude dena ona dela eta denak berdin balio duela esatean?; nolatan exiji diezagu kezku orain, zuk zeuk ere inondik inora egiten ez duzuna? Ikasteko, azterketak egiteko, etxean lanean geratzeko diostazu, aske izaki bizitzaz, adiskideez gozatzeko eta nahi dudanean nahi dudana eta nahi dudanearekin egiteko eskubidea daukadanean?... (eta horrela "ad infinitum").

Editoriala

Ondorioak

Zailagoa gertatzen da aginpidea erdiestea eskumena daukan erakundeak emanik titulu baten ondorio den agintea, boterea edukitzea baino: eta ez dugu aiantzi behar aginpidearen atal bat dela aginte hori. Egiazko aginpidea baina, zuzendari batek, ikuskatzaile batek, irakasle batek, orientatzaile batek, guraso batek, bedel batek edo eskolazain batek ikasleekiko harremanetan behar duen hori -eta horiek guztiek osatzen dute hezkuntzarako komunitatea-, konkistatu egin behar da, ez zaigu titulu ofizial batekin batera helarazten. Gizarte mailan aintzatetsiak diren baliagarritasunean eta jakintasunean datzalako, besterik ez.

Irakasleak, edo dena delakoak, koherentziaz jokatzearren aldeko apustua egiten duenean erdiesten du aginpidea, hau da, jokatzen duen eran jokatzearen eta den erakoa delako izatearren, ikasleek edo seme-alabek zinez onartua denetan, berarengan jartzen dutelarik beren fedea, sinesmena, konfiantza.

(1) Nafarroako Eskola Kontseilu-kidea. Hezkuntza Saileko Irakasle Ohorezkoa. Nafarroako Unibertsitatea.

Ikasgela

ZIZUR NAGUSIKO BIGARREN HEZKUNTZAKO INSTITUTUA (I.E.S. ZIZUR B.H.I.)

Zizur Nagusiko Institutuak 1995-1996 ikasturtean ekin zion Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza emateari Irakaskuntzarako Zentro Publiko gisa. Zizur Nagusiko, Zizur-Zendeako, Gareseko eta Izarbeibar eskualdeko ikasleak bertaratuko ziren institutu honetara.

Lege berriaren arabera, beharrezko gertatzen zen plangintza berria egitea, eta Zizurreko zentroak erantzun egin zien eskari horiei.

Gaur egun 700 ikaslelik gora dira Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan eta Batxilergoan matrikulatuta dauden ikasleak. Ikastetxe Elebiduna da eta G, A eta D hizkuntza ereduak ditugu bertan, irakasleria 80 irakaslek osatua delarik.

Zizur Nagusiko institutua ikastetxe berria dugu eta, halatan, eraikin modernoa eta funtzionala da, bertako instalazioak neurri ederrekoak eta gaur egungo garaiek eskatzen dituzten baldintzetara egokituak. Ikastetxe honek, kiroldegia, musikarako bi ikasgela, hiru laborategi, plastikarako bi ikasgela, DBHko teknologiarako bi ikasgela eta Batxilergoko informazio-teknologiarako ikasgela bat, informatikarako bi ikasgela eta Hizkuntzetarako ikasgela bat dauka. Internetekiko konexioa du, eta Ikastetxeko areto guztietan dago sarearekiko konexioa.

I.E.S. Zizur B.H.I.k Hezkuntzaren erronka berriei aurre egiten die, Ikastetxeko Hezkuntza eta Kurrikulu Proiektuak aplikatuz eta garatuz batetik, eta Institutuari, sendotuz eta nabariaraziz, bere izango duen estiloa eta nortasuna emango dioten heziketa alor berriak zabalduaz bestetik. Ikuspegi honetatik abiatuta, ondorengo hauek dira jarduketara lerroak:

- Institutuaren eta Lehen Hezkuntzako Zentro Publikoen arteko harremanen formalizazioa, aldikako bilerak eginez eta helburu eta jarduketara-egitasmo komunak zehaztuz.

- Teknologia berrien erabilpenaren sustapena, ingeleraren ohiko irakaskuntzan, E. Learning izeneko proiektuan parte hartuta, ordenagailuen erabilpena erantsiaz. Hizkuntzetarako berariazko ikasgela daukagu, bertan sei ordenagailu eta dagozkien programak daukelarik.

- Urrutitiko Hezkuntza Eskola Ofizialekiko lankidetzaz. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako hirugarren mailako ikasleekin ikasturte honetan hasiera emandako esperientzia dugu hau.

I.E.S. Zizur B.H.I.

- DBHko 1. eta 2. mailako ikasleen elkartrukea Baionako "Collège Albert Camus" izeneko ikasleekin. Beste esperientzia hau, arrakasta handiz egin izan dugu azken hiru urteotan. Elkartrukeari esker, frantses hizkuntzaren berariazko helburuak ez ezik, Europar Batasunaren kide garen aldetik, komunitateok elkarren artean ditugun aniztasunak ere landu nahi izan dira. Halatan, Frantziako hizkuntza, kultura eta hezkuntzak dituen berezitasunak ezagutu ahal izan dituzte ikasleek, gizarte eta kultur esparru ezberdin batean bizi diren pertsonetikiko elkarbizitza naturala ahalbidetzeko beharrezko gertatzen diren trebeziak bereganatu, bizi-modu eraginkorrako baterako prestatzen lagunduko dien norberaren autonomia sendotzeko ohiturak hartu, eta abar.

Esperientzia horien bidez ikasleek, hizkuntza modernoetan eduki beharreko komunikatzeko gaitasuna eta beren buruarekiko segurtasuna gehiagotu nahi dira, hizkuntza era eraginkorrean erabiliaz eta komunikatzeko gaitasunak indartuz.

- Zeharkakotasunaren ikuspegitik garatutako nazio

Ikasgela Scout

mailako proiektuetan parte hartzea. Iazko ikasturtean Kurrikuluaren Aniztasuneko ikasle taldeak Kontsumitzaile Gaztearen Europar Lehiaketaren fase nazionalan hartu zuen parte, gure Autonomia - Erkidegoaren ordezkari gisa, "Publizitate Tailer" batekin, publizitateaz eta beraren manipulaziorako, diskriminaziorako eta kontsumitzera bultzatzeko ahaltzen hausnar eginez. Halaber, DBHko 3. eta 4. mailetak eta Batxilergoko 1. mailako ikasleek rap erako abestia asmatu eta grabatu zuten tabako-enpresen publizitate kanpainak hedatzen dituzten mezuetatik eta baloreetatik abiatuta. Publizitateari buruz alde aurretik egin zuten lanetik jarri zen rap hori izan zen ondoren, Nafarroako Foru Erkidegoko Osasun Sailak, joan den maiatzaren 31n ospatu zen Tabakoaren Munduko Egunean, bere iragarkietarako erabiliko zuen oinarria. Ikasturte honetarako, berriz, eta publizitatearen gaiari eutsirik, Filosofiako Mintegiak, Hizkuntza eta Literatura Sailak, AEOk, Informatika Moduluak, Koadernaketak, Gizarte eta Hizkuntza Sailak eta Dramatizatze Aukerakoak, lan proiektu komuna gauzatzen dihardute, globala eta biltzailea bera, Kurrikuluaren Aniztasuneko, DBHko 3. mailako Aniztasun-Aurreko eta DBHko 4. mailako ikasleen artean. Lan honek lehentasunez jorratu nahi duen helburua publizitatearen analisi kritikoa, hausnarketari bidea irekiko diona eta zehatza egitea da, izan ere, gertaera horren elementuetako hainbat bizitzeko erak, jarrerak, sinesteak,

ideologiak, baloreen eskalak eta jokatzeko era berriak egituratzera ere iritsi baitira.

- Ikasleen gurasoen inplikazioa seme-alaben heziketak eskatzen dituen zereginetan. Gure ikastetxe honetan, funtsezko kezka dugu hau eta, horregatik, hala orientazio eta tutoretza saio orokorretan nola banan banakako tutoretzetan eta APYMArekiko lankidetzan sendotu eta adierazten da.

- Irakasle anitzen inplikazioa Hobekuntzarako Taldeetan. Ikasturte honetan, Programazioa, Liburutegia, Euskararen Ikastetxe baitako garapena eta erabilpena, Guneen Antolaketa eta Estetika dira, besteak beste, aurre egin dieten gaiak. 1999-2000 ikasturtean eman zitzaion hasiera zeregin honi eta beraren helburuak agirietan islatzea da, batetik Ikastetxeko Irakaskuntza eta Ikaskuntza prozesuak, eta, bestetik, ezbeharren bat duten ikasleekin nola jokatu, Ikastetxeko ordena eta garbitasuna, eskola garraioa eta abar.

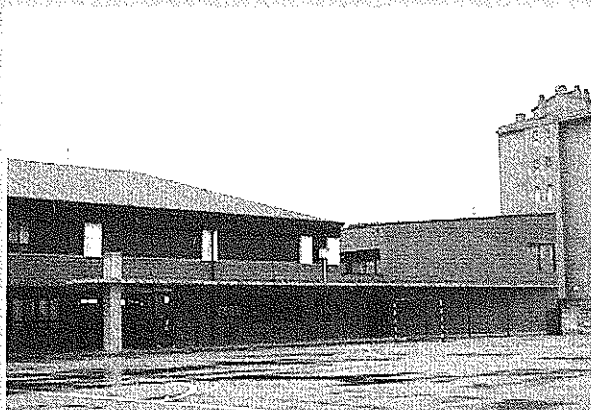
Ahalegin eta jarduera horien guztien bermea dugu Ikastetxeko Heziketa Proiektuarekin ilusioa duen eta gaitua den irakasle taldea, irakaskuntzak gaur egun erakusten dituen zailtasunak zenbaterainokoak diren jakinda ere, kalitatezko irakaskuntza xede izanik, irakasleak ahalik eta gehien saiatuko baitira beren helburua erdiesteko.

I.E.S. ASKATASUNA B.H.I.

Kaixo lagunok!

Askatasuna ikastetxea naiz eta oso pozik nago goitik behera berritu eta handitu naudelako. Oso txukun dotore eta erabilgarria gelditu naiz. Dena den honetarako behar galanta banuela ere adierazi behar dizuet. Polita izateaz gain, oso ongi hornitua nago:

- Hizkuntza gela: ingelesa, frantsesa, euskara eta gaztelera ikasteko programa informatiko egokiak dituzten sei ordenagailu. Liburutegi eta bideoteka espezifikoak maileguarekin eta elkarriketarako txokoa.
- Ikusentzunezkoen laborategia: Soinua eta irudiek

I.E.S. Askatasuna B.H.I.

edizioa egiteko punta-puntako teknologia.

- Teknologia industrial eta marrazketa teknikorako gela: mahai berezietan eta bost ordenagailuz hornituta (gai horiek joratzeko programa espezifikoekin: Autocad, ...)
- Plastica gela berria.

- Soinetaleku berria: 400 m² eta 7 m altuera duen eremu egoki eta dotorea.

- Informatika gela: hamahiru ordenagailu hezkuntzarako programa interesgarrienekin.

- Musika gela.

- Kimika, Fisika eta Natur Zientzietarako hiru laborategi.

- Teknologia-tailerra.

- Liburutegia.

- Erabilera anitzetako 200 m² ko gela.

- Ikastetxe osoko tresneria informatikoa barne sare baten bidez lotua eta internet bidez kanpora konektaturik.

Burlatako Kirol Patronatuaren instalazioak (kiroldegia, soinetagela, tatamia, frontoia).

Kanpoaldean futboloko bi zelai, jolasleku eremuak eta belardi zabal eta atsegina.

Kontratuko zaretan bezala goi mailako hornikuntza dut, baina hori ez da nahikoa, garrantzitsuenak, hau erabiltzen duen gizon-emakumeen taldea da, gogotsu eta formazio egokiarekin baliabide hori behar den etekina ateratzeko.

Niregana herri anitzetako lagunak datozkit. Gehienak, Burlatakoak (hemen bizi bainaz), Aurrerabikiak, Mendillorriak eta Uhartekoak dira, baina badira bide luzeagoa egin behar dutenak ere, Eugi edo Urretzekoak kasu.

Aurtun orotara 395 pertsona biltzen dira nirekin egutero, hauetarik 353 ikasleak direlarik, 36 irakasle, 2 atezain, 2 idazkari laguntzaileak eta bi garbitzaile. Badirudi datorren urtean lagun kopuru handixeagoa bilduko garela, dagoeneko abisua eman baitigute etorriko diren lagun berriak.

Egiten dudana Hezkuntza eskaintzak, DBHko bi zikloak, Natur eta Osasun Zientzietako eta Giza eta Gizarte

Zientzietako batxilergoak biltzen ditu.

Baina, zer lortu nahi dugu Askatasuna Ikastetxean?

Lehenik eta behin, Euskara komunikazio tresna bihurtu nahi dugu, egunean zehar eta edozein harremanerako elkar ulertzeko erabiliko dugun lehen hizkuntza izan dena; dena den Ingelesa eta Gaztelera ez ditugu ahaztuko, hizkuntzak bide zoragarriak irekitzen dizkigutelako eta elkar hobeto ezagutu eta ulertzeko aukera eskaintzen digutelako. Bestalde, norberak bere burua estimatu izan; besteak diren bezala onartu; iritzi, itxura, bizimodu, sexu edo beste edozein ezaugarri pertsonal ezberdinak errespetatu; iritzi propioak izateko baldintza onak jarri; norbera bere bizitzaren gidari izaten lagundu; osasuna, iritziak, jokabidea, azken finean, garen eta egiten dugun guztia norberaren ardura dela konturatzeko; ... Beno, gure helburuen ideia bat egiteko nahikoa dela uste dut.

Eta, hori guztia lortzeko, zer egiten dugu?

Metodologi malguak eta irekia erabiltzen saiatzen gara,

ikasle bakoitzari bere ahalmen, garapen maila eta interes arabera erantzun egokia emateko aproposa. Dena den hau ez da nahi bezain erraza eta maiz ahaleginen munduan gertatzen zaigu geure nahia. Ikaslearentzat erabilgarriak eta zentzua duten irakasketak ere lantzen saiatzen gara, partehartze aktiboari garrantzi handia emanez. Gure ustez norberak bizitako esperientziak irakasketa egonkor eta sendoenak bihurtzen dira, eta arrazoi honegatik, askotan, ikastetxetik kanpora bertan ikasitakoa bizitzera iristen gara.

Eskolaorduz kanpo, jarduerak antolatzen ditugu ere, hauen helburu nagusiak ikaslearen interesari erantzuna ematea eta era berean kultur kezka berriak sustatzea lirateke.

Guretzat, Gurasoak zein ikasleak ikastetxearen eguneroko bizitzan partehartze handia izatea oso garrantzitsua da eta horretan saiatzen gara etengabe.

Jadanik nire nortasunaren zirriborroa egin dizuet eta gertatzen zaidan gauza bakarra, gonbitearen beharrik gabe zuen bisitaren zain nagoela azaltzea da.

Besterik gabe, ongi izan.

NAFARROAKO HEZKUNTZA SISTEMAREN 1999/2000KO IKASTURTEKO TXOSTENAREN BALORAZIOEN LABURPEN. 2. ZATIA (*)

(*) 1. zatia aldizkari honen 7. alean (2001eko urtarri-la/martxoan) argitaratu da.

Nafarroako Eskola Kontseiluaren ekarpen nagusiak 1999/2000ko Txostenaren atal handien arabera laburtu dira eta hauek dira.

OHARRA: Testu osoa, datu eta iruzkinak barne, hurrengo hilaurretan argitaratuko da eta Nafarroako hezkuntza zentro guztien artean banatuko da.

Berrikuntza Pedagogikorako Zerbitzua, Irakasleak prestatzeko programak. Irakasleei laguntza emateko zentroak.

Irakasleentzako prestakuntza eskaintza, azken urteotan, zabala eta euren beharrezkoen egokitasuna izan, prestakuntza modalitateei dagokienez zein edukiei dagokienez. Eginkizun horretarako urtero bideratutako aurrekontua 85 milioi inguru da. Dena dela, prestakuntza planaren helburuak eta ekiteko ildok Prestakuntzarako Nafarroako Kontseiluak onartu behar ditu. Prestakuntzarako Nafarroako Kontseiluan sindikatuak ordezkatu daude, besteak beste.

Denon nahia izango litzateke eskaintzen den prestakuntza ikasgelan praktikan jarriko balitz, Nafarroako Eskola Kontseiluak hori oso zaila dela dakien arren. Zaila da, alde batetik, Nafarroan prestakuntza inori ez zaiolako inposatzen, proposatu egiten delako, eta bestalde, irakasleek askatasun osoa dutelako praktikan jartzeko.

Ebaluazioa da hezkuntza sistema gehien hobetu dezakeen faktoreetarikoa bat, baina gure zentroetan normalean ez da ebaluazio prozesurik egiten; beraz, gure gomendioa hau da: azken urteotan egiten den legez, ikastetxeetan barne ebaluazio prozesuak gauzatzeko eta hobetzeko aukera emango duten jarduerak eskaintzen segi dadila.

Nafarroako Eskola Kontseiluak ikastetxeetan gaur egun egiten ari diren jarduerak bultzatzeko gomendioa egiten du: mintegiak, moduluak, informazio saiokak, ikastaroak, aholkularitza, eta abar... Irakasleei euren hezkuntza praktikan inguruko hausnarketa zuzena egiten lagunduko dien prestakuntza-jarduerak dira.

Ikastetxeetako antolakuntza eta funtzionamendua.

Ikasleak onartzeari dagokionez, Ikastetxe batzuetan sozialki eta kulturalki baztertuta dauden ikasleak pilatzen ari dira, eta horrek hezkuntza eskaintza integratzailea eta hezkuntza eskaintza hobetzeko aukera zaildu egiten du.

Hezkuntza Administrazioak ikasle horien eskolaratzea bermatu behar du eurak aukeratutako ikastetxean, eta horretarako, hezkuntza sistema osatzen duten sare eta ereduaren beharrezkoak diren plazarak gorde behar ditu. Arlo horretan ingurubarr bereziak dituzten ikastetxeek, euren egoerari egokituak hezkuntza esku-hartzea bermatuko duten laguntzak jaso behar dituzte.

Azpiegitura eta egindako Ekipamenduak.

Ez da nahiko ikastetxe publikoetan mantenu eta birmoldatzeko obretarako dagoen dotazioa.

Gabezia handia dago Ikastetxe itunduetan obra eta ekipamenduetarako dagoen aurrekontu-dotazioan. Aurrekontu horretako "Beste gastu batzuk" moduluak ez ditu amortizazioak ere estaltzen. Gainera, kontuan izan behar da, laguntzak zentro gutxi batzuetan kontzentratzen direla.

1998/99 ikasturteko txostenean adierazitakoaren ildo berean, Nafarroako Eskola Kontseiluak zera proposatu du: Ikastetxeetan egin beharreko obra eta ekipamendu batzuk utzi daitezela ikastetxeetako zuzendaritza-organismoen esku, eta horretarako behar diren fondoak transferitu daitezela, kontrolpean jakina.

Ikastetxe publikoetako inbertsio eta Ikastetxe pribatuetako obra eta ekipamenduei ematen zaien dirulaguntzaren kontrola ezarri behar da.

Nafarroako Eskola Kontseiluak Hezkuntza eta Kultura Sailaren eskola azpiegiturarako obra eta dirulaguntzen urteko planak eta urte anitzeko planak jakitea eskatu du.

Gobernu Organoak.

a) Organo bilduak:

Hezkuntza Sailak hezkuntza-erloto sektore desberdinen parte hartzea bultzatzeko zabalkunde eta prestakuntza kanpainak egin behar lituzke, Gobernu Organoetarako hauteskunderi dagokienez zein funtzionamenduari dagokionez.

b) Pertsona bakarrekoko organoak:

Eskola Kontseiluak, LOPEGCE-k zuzendaritza-karguetara heltzea arautu zuenetik irakasleek zuzendaritza karguak betetzeko erakutsi duten interes ezaz jabeturik, eztabaida bat hastea proposatzen du eta Eskola Zuzendaritzaren errealtateari buruzko txosten bat egitea eta proposamen berriak egitea proposatzen du. Gai honek denbora luzea darama mahai gainean, eta oraindik ez da inon konpondu eta eredu bat proposatu behar denean benetako zalantzak planteatzen ditu; baina, halere, ez da etsi behar. Proposamen berritzaileak botatzera ausartu behar genuke.

Ikasleen Gurasoen Elkarteak.

Nafarroako Eskola Kontseiluak neurriak hartzea proposatzen du ikastetxeetako Eskola Kontseiluetako hauteskunderen gurasoen parte har dezaten eta familiak parte hartze horretarako presta daitezten. Beste neurri batzuk ere proposatzen ditu parte hartzen dutenen lan bizitza eta ordezkatze lan horiek bateragarri egiteko.

Eskolaz kanpoko jarduerak.

Atal honek gero eta garrantzia handiago du ikastetxeetan, familiek gehien kontuan hartzen dituzten jarduerak dira eta:

Eskolaz kanpoko jardura guztiak ikastetxearen ikasketak-proiektuarekin bat etorri behar dute, Eskola Kontseiluaren babespean, kontrolpean eta ebaluaziopean egon behar dute.

Ez da beste erakunde batzuek baimendutako ikastetxeetan eskolaz kanpoko jarduerarik onartuko, Eskola Kontseiluak onetsi ez baditu, Kontseiluak jartzen baititu baldintzak.

Honako neurriak hartzeko gomendioa egiten du eta

gainera ontzat ematen du ikastetxeetako instalazioak irekitzea, arratsaldetan bibliotekak irekitzea, eta eskolaz kanpoko eta kirol jarduerak egiteko baliabide pertsonalak eskaintzea.

Nafarroako Eskola Kontseiluak honakoa proposatzen du: Nafarroako Ikastetxe publiko eta itunduetan eskolaz kanpoko jarduerari buruzko araudia gara dadila.

Ildo horretatik, jardura osagarri eta eskolaz kanpoko jardura guztiak Eskola Kontseiluaren kontrolpean eta zuzendaritzapean egon daitezela eskatzen dugu.

Eskola Bibliotekak.

Nafarroako Eskola Kontseiluak ontzat ematen du bibliotekak hobetzeko egin diren gestioak eta Administrazioari ildo horretatik segitzeko eta helburu horretarako baliabideak hornitzeko eta irakasleak prestatzeko gomendioa egiten dio.

Eskola Kontseiluarentzat interesgarria da gelako bibliotekak bultzatzea.

Zentroen bilakaera, irakasleak, euskararen matrikula eta euskaraz matrikulatzea

Bi eredu horien emaitzei buruzko azterlana egin behar dela uste dugu, ikastetxeek autonomia kurrikularra izan dezaten ereduak ikasleen hizkuntza errealtateari egokitzeko. Horrekin zera lortuko da: hezkuntzako etapa bakoitza amaitzen denean Lengua eta Literatura Castellana eta Euskara eta Euskal Literaturako helburuak betetzea.

Nafarroako Eskola Kontseiluaren ustetan, hizkuntza modalitateari dagokionez eredurik egokiena ikastetxe elkartuetako eredu da, gizarte libre eta demokratiko bat egiten duten oinarritzko baloreetan hezi ahal izateko: integrazioa, errespetua, pluraltasuna, hezkuntza proiektu komunetan parte hartzea eta abar...

Harrigarria da, B ereduak Foru Komunitatean gehiago zabalduta eta bultzatu ez izana, B ereduak benetako elebitasuna bultzatu dezake eta.

Bestalde, konponbidea eman behar zaie lehenbailehen G eta A ereduak ikasleak batera dauden taldeetan gertatzen ari diren gora beherei, hau da, A ereduak ikasleak euskarako klaseetarako joaten diren bitartean, besteek ez dute hezkuntza jardura garrantzitsurik egiten. Beraz, A ereduak ikasleak euskara ikasten ari diren bitartean G ereduak ikasleak atzerriko hizkuntza bat ikasi behar dutela uzten dugu.

Euskara ikasteko jarduerak irakasleentzat: birziklapena eta beste batzuk.

Nafarroako Eskola Kontseiluak honako gomendioa egiten du: irakasle birziklatuen konpromisoa, ikastaro trinkoetan, irakaskuntzako tarte batzuetarako liberatua eta ordainketa osoa jasoz, 10 urtera luza dadila, 1998/99 txostenean adierazi genuen ildo berean.

Bestalde, konpromiso hori betetzera behartuko duen legezko bitartekoa ezarri behar da lehenbailehen.

Euskararen irakaskuntza eta euskarazko irakaskuntzari laguntzeko jarduerak.

Aurretiaz zehaztutako hizkuntza helburuak lortzera bideratuta dauden jardueren artean koordinazio hobea lortzeko, eskolaz kanpoko jardura eta jardura osagarrien eskaintza ikastetxeetako Urteko Programazio Orokorrean egon beharko litzateke Nafarroako Eskola Kontseiluaren ustetan.

Ontzat ematen da hizkuntza aniztasuna bultzatzeko egin diren ekimenak eta horrela segitzeko gomendioa egiten da. Demanda gorantz doa, eta demanda horri aurre egiteko beste plaza eskaini beharra dago.

Helduei zuzenduta dagoen euskararen irakas-tzaren bilakaera.

Hona hemen hurrengo txostenerako gomendioa: kurtso edo mailetan aurrera doazen ikasle kopuruaren datuak behar ditugu, eta kurtso bakoitzean EGA titulua lortzen duten, ikasketa prozesua burutzen duten eta hizkuntza horretan alfabetatzen diren ikasle kopurua behar dugu.

Hezkuntza Administrazioa.

Egitura orokorra

Hainbat Bulego Burutza, Atal Tekniko eta Sekzioetan bitarteko izaeraz daude beteta. Nafarroako Eskola Kontseiluak, postu horien behin-betiko hornikuntzarako prozesua hasteko gomendioa egin du, Nafarroako Administrazio Publikoko Mahai Orokorrean erabakitako ildoari jarraituz.

Eskola Zerbitzuak.

a) *Eskola jantokiak:*

Eskola Kontseiluak gaur egun eskola jantokietan dau-

den zaintzaile / bazkaltzen dauden ratioa hobetu beharra ikusten du.

b) *Eskola garraioa:*

Eskola Kontseiluak ontzat ematen du Haur eta Lehen Hezkuntzako garraioetan zaintzailearen figura sartzea; eta, aurrekontua gehitu behar litzateke Bigarren Hezkuntzara ere zabaltzeko.

c) *Eskola egoitzak.*

Nafarroako Eskola Kontseiluarentzat eskola zerbitzu osagarriak Ikastetxeetako Eskola Kontseiluek eta Administrazioak kudeatu behar dituzte.

Hezkuntza aurrekontuak.

Aurrekontuaren bilakaera.

Nafarroako Foru Komunitatean zentro pribatuen ia %100 itunduta daude, derrigorrezko tarteetan ez ezik, 3tik 6 urte Haur Hezkuntzako 2. zikloan, Batxilergoan, Lanbide Heziketa Berezian eta Erdi Maila eta Goi Mailako Prestakuntza Zikloetan ere (denak derrigorrezkoa ez den hezkuntzari dagokie).

duen O.H.O.ko Irakasle batek egon beharko du, gutxienez".

"ESKOLETAKO EGUTEGIA ETA LANALDIA

PROPOSAMENAK.

1. Ikasleen interesak bermatzu eta irakaskuntza publiko eta pribatu guztian aplikagarri gertatzu, Hezkuntza Administrazioak ezarriko duen esparru baten baitan, ikastetxeen autonomia beren eskola-tarteak antolatze-ko, kontuan hartuta eskola zerbitzu osagarrien, eskola jantokiaren (nutrizio eta gizarteratzen betebeharrak betetzen dituen ezinbesteko zerbitzua) eta, dagokionean, garraio zerbitzuaren garrantzia, bai eta atsedenal- diei eta aisialdiari euren garrantzia emanda, afektibi- tatean, gizarte-elkarrekintzan, zaletasunetan eta adis- kidetasunean hezteko eremu pribilegiatuak baitira. Bigarren Hezkuntzako ikastetxeen autonomiaren barruan, urteko klase orduen zama, tutoretza-jardue- rak, eman gabe geratzen diren gaien errehabilitazioa eta koordinazioa didaktikoa batetik, bai eta eskola garraio berbera erabiltzeak dakartzan baldintzak ere bestetik, kontuan izango duten beren lanaldi-proposa- mena aurkeztu ahaliko dute Eskola Kontseiluek.

Haur eta Lehen Hezkuntzei dagokienez, pedagogi eta gizarte alorreko kariak direla-eta, lanaldi zafitua da guk gomendatzen duguna.

2. Baldin eta arlo edo gai bakoitzean eman beharreko urteko orduen kopurua errespetatzen bada, malguta- sun handiagoaz gozatu beharko lukete ikastetxeek, ira- kaskuntza 60 minutukoak zertan izan ez duten modu- luetan eman ahal izateko.

3. Etapa guztietako (Haur, Lehen, Bigarren Hezkuntza eta Batxilergoa) klase egunen bateratzerantz jotzea. Proposamen honek ez du antolakuntza arazorik azal- tzen Haur, Lehen eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzetan, baina, bai, ordea, Batxilergoan, Nafarroako Eskola Kontseiluak ezabatzearen alde- ko txostena emanik ere, mantendu egiten direlako irai- leko azterketak. Azterketak kenduz gero, gaur egungo arazoak ere desagertu egingo lirateke eta, horregatik, aipatu dugun txostenean adierazitako kariengatik, deuseztuak izatearen alde ageri gara.

4. Otsailaren amaieran edo martxoaren hasieran aste- beteko atsedenaldia mantentzen dadin gomendatzen dugu, bidezko eta egoki baiteritzogu.

"0-3 URTE BITARTEKO ZIKLOA ARAUPETUKO DUEN FORU DEKRETUAREN ZIRRIBORROA" IZE- NEKO 1/2001 IRIZPENAREN ETA "ESKOLA EGU- TEGIA ETA LANALDIA NAFARROAKO FORU ERKIDEGOAN" IZENEN 2/2001 IRIZPENAREN LABURPENA.

(Nafarroako Eskola Kontseiluaren web orrian kontsulta daiteke osorik: www.pnte.cfnavarra.es/consejo.escolar.navarra)

0-3 URTEKO ZIKLOA.

a) Haur Hezkuntzaren kurrikuluaren oinarritzko alder- diak ezartzen dituen 1330/1991 Erret Dekretuaren eta Nafarroako Haur Hezkuntzaren kurrikulua garatzen duen 574/1991 Foru Dekretuaren aipamena.

b) LOGSEren 64. artikulua aipamena, honako hauxe adierazten baitu: hezkuntzaren arloko aginta- riek prebentziozko eta konpentsaziozko jarduketara ziur- tatuko dutela heziketaren etapa honetan zehar, errenta maila baxua duten familietatik datoze-lako, geografi- jatortzeengatik edo bestelako edozein kariengatik, derrigorrezko heziketari eusteko eta ondorengo maila- tan behar bezala aurrera egiteko, hasiera batean ezberdintasunezko egoera dakarten baldintza pertso- nalak dituzten haur guztien eskolaratzeko baldintzarik aldekoenak bermatuz.

c) Aipamena LOGSEren 11. artikuluari, zeinek toki kor- porazioekiko, beste herri administrazio batzuekiko eta irabazizko asmorik gabeko entitate pribatuekiko hi- tzarmenak ezarri ahal izateko baldintzak zehatz ditza- ten agintzen baitie Hezkuntza Administrazioei.

d) Hezkuntza Administrazioak, Dekretuaren testuan, ikastetxeen gutxienezko betekizunak ezarri zituen 1004/91 E.D.aren (E.B.O., 91-VI-26) II. Tituluaren 15.1 artikuluan adierazitakoa betetzen dela berma dezala ere iradokitzen dugu. Honela dio testu hark:

"Lehenengo zikloa baino ematen ez duten Zentroek langi- le kualifikatuak izan beharko dituzte, guztira jardunean dauden unitate bakoitzeko bat, gehi beste bat.

Sei unitateko, edo frakzioko, Haur Hezkuntzan espezial- dua den Maisu/Maisira batek edo Eskolaurreko espezialitate

NAFARROAKO ESKOLA KONTSEILUEN III. JARDUNALDIA IKASTETXEETAKO ESKOLA KONTSEILUEKIN. GAIA: "ELKARBIZITZA IKASTETXEETAN", IRUÑEAN, 2001EKO APIRILAREN 7AN

Hauxe izan da jardunaldietako egitaraua:

10 h. Ongi etorri: Nafarroako Eskolako Kontseiluko burua.

10 h. 10'Irekiera-ekitaldi ofiziala: Hezkuntza eta Kulturako Kontseilari Jesús Laguna Peña jn. t. argia.

10 h. 20'Granadako Unibertsitateko Psikologia Ebolutiboko katedradun Fernando Justicia jaunaren ponentzia. Gaia: "Elkarbizitza ikastetxeetan: egoera eta ikuspuntuak"

11 h. Solasaldia.

11 h. 30'Atsedena. Kafea.

12 h. Gai horri buruzko mahai ingurua. Ondoko hauek parte hartuko dute mahai-inguru horretan:

Asun Ibarrola andrea, "Salesianos" ikastetxeko orientatzailea.

Mª Luisa Rota andrea, Tuterako "Griseras" zuzendaria

Luis Carlos Días Barcos jauna, Martzillako B.H.I.ko zuzendaria.

Gemmi Soravilla andrea, "Paz de Ziganda" ikastolako zuzendaria.

Ángel Pérez de Miguel jauna, Barañain B.H.I.ko zuzendaria.

13 h. 30'Solasaldia.

14 h. 15'Amaitiera.

Jardunaldietan 223 pertsonak parte hartu zuen eta euren ustez lan saioa oso egokia izan da. Parte hartu dutenen %91,23ren ustez jardunaldia "oso interesgarria" edo "interesgarria" izan da.

2002. urteko jardunaldirako parte hartzaileek ondoko gai hauek proposatu zituzten:

- Familien parte hartzea ikastetxeetan.

- Kalitatearen faktoreak-irizpideak.

- Elkarbizitza ikastetxeetan: ikasleak, irakasleak, gurasoak, gizarte zerbitzuak.

- Etorkinak ikastetxeetan integratzea.

- Hezkuntza baloreetan.

Egokia dela uste dugu, gai horri irtenbidea emateko Justizia irakasleak bere hitzaldian aipatu zituen irtenbideentzako estrategien laburpenak hemen erakustea. Hona hemen hitzaldiaren zati horiek:

a) Pedagogia jarduerak.

- Prebentziorako neurriak sistemaren maila guztietan. Orain arte arazoak zituzten ikastetxe eta institutuetan baino ez da landu indarkeriaren aurkako borroka. Indarkeria horri aurre hartzeko ordea, sendiekin lan egin beharko genuke, bai haur hezkuntzan eta baita lehen hezkuntzan ere eta horretarako gizarte gaitasunak landu eta baloreak irakatsi behar ditugu.

- Hizkuntza behar den bezala ikasteko bideak finkatu behar ditugu. Gizartearen eta gizakiaren garapenerako nahitaezkoa da hizkuntza behar den bezala jakitea. Gazte ugari ez dakite hizkuntza behar den bezala erabiltzen edo oihu egiteko, iraintzeko edo izutzeko baino ez dute erabiltzen. Beste batzuk ez dute hitzik egiten eta euren helburuak lortzeko nahiago dute hizkuntzarik gabeko indarkeria erabiltzea, nahiago dute ukabildakak eta kolpeak ematea hitz egitea baino. Ezin ditugu alde batera utzi elkarriketa, ahozko azalpenak eta ezta kurrikuluko jardueren eztabaida ere.

- Motibazioa bultzatu behar da. Ikaslea motibatu behar dugu eta horretarako estrategiak abian jarri behar ditugu. Ikasleek jakin egin behar dute zertarako balio duen ikasten ari direnak eta ikasten ari diren edukien xedeak eta helburuak zeintzuk diren ere jakin behar dituzte.

- Ikasleei buruzko ikuspegia zabaldu behar da. Eskolako indarkeriari buruz ematen ditugun hitzaldietan eta hezkuntzari buruz hartzen ditugun erabakietan gutxienez agertzen direnak umeak eta nerabeak dira, eurek dira gure lanaren oinarri ordea. Ume eta nerabeen artean daude, datuek argi eta garbi erakusten diguten bezala, erasotzaileek gehien baina era berean eurak izan ohi dira biktimak ere. Irakasleak indarkeriarekin bizi dira ikastetxeetan eta indarkeri hori ulertzeko moduak, harkikio jarrerak eta teoriak ez dira ikasleak dituztenak. Irakasle asko eta askorentzat euren jarduerak esparrua ikasgela baino pixka bat harantzago baino ez doa. Eta ikasgelan bertan euren ardura nagusia ikasleei ezagutzak eskaintzea baino ez

da. Ezagutza horiek sarritan gaurkotu gabeak izan ohi dira eta ez dakite ezagutza horien bidez ikasleak zer lor dezakeen. Hainbat azterketek erakusten diguten bezala, irakasleek dakizkitenak baino askoz ere gertatzen diren indarkeri ekintza gehiago gertatzen dira.

b) Ikastetxeko hezkuntza giroa antolatzea.

Ikasleekin ikasgelan egiten lana ez da nahikoa; nahiz eta lan horrek motibazio handia eragin, ekimen isolatua baldin bada, lan hori ez da nahikoa. Nire ustez, giro hori antolatzeke batez ere bi dira kontuan hartu beharrekoak: elkarbizitza eta taldean lan egitearen alde egingo duen hezkuntzako giroa.

- Hezkuntza giroak guztion ardura izan behar du. Ikastetxeko bizitza, lankidetzeta eta errespetu kultura da, erkidego bateko kide guztien arteko elkarbizitza eta errespetu alegia.

- Prebentzioa haur eskoletan hasi behar da lantzen eta horretarako batez ere bi arlo landu behar dira: alde batetik, ikasgelan zein ikasgelatik kanpo ikasleek jarrera etengabe eta adeitasunez aztertu behar da. Bestetik, haur ikastetxeetako xede nagusia ikasleei bizitzaren arauak eta baloreak irakastea izan behar da.

Badakigu, aisialdiko patioetan, pasiloetan, komunetan, ikastetxeko tabernetan, igarobideetan eta ikastetxeetarako sarreretan gertatzen direla indarkeri ekintza gehien. Orduetgiak eta jarduerak antolatu behar dira umearen eguneroko zereginetan helduak etengabe egon daitezzen eta horrela indarkeri egoerak ugaritu ez daitezzen, errepikatu ez daitezzen eta egoera horiek larritu ez daitezzen.

Goian aipatu dugun bezala, elkarbizitza arauak irakastea izan behar da haur hezkuntzaren helburu nagusia. Haur hezkuntzarako balio duenak gainera, balio dezake bigarren hezkuntzako ikasleentzat eta baita institutuetako ikasleentzat ere.

- Irakasleen arteko elkarlana. Irakasleen baliabide nagusia izan beharko litzateke taldeko lana eta horren bidez hasi eta garatu beharko lukete euren lana. Hala ere ez da hori benetan gertatzen dena. Eta hori dela eta sarritan irakasleen lana bide mingarria da eta lan esperientzia lortu arte (lortzen baldin badute) bakar bakarrik egin behar dute bide hori. Sarritan duten euskarri bakarra sen ona eta euren gaitasuna baino ez dira, ondo hezteko eta aldi berean ikasgela menpean hartzeko

erronkari aurre egiteko gaitasuna alegia.

Gurasoekiko harremanei buruz ere hitz egin behar dugu. Ikasle eta irakasle horiekin batera, gurasoek ere parte hartzen dute eskola kontseiluetan eta horietan sortutako elkarbizitza batzordeetan. Batzorde horien ardura da ikastetxeetan gertatzen diren elkarbizitza arazoan inguruan erabakitzea eta arazo horiei irtenbidea ematea. Baina kontuan hartu behar dira indarkeri gertaeretan dauden ikasleek gurasoak ere. Alde batetik, biktimen gurasoekin hitz egin behar da zer gertatu den jakin dezaten eta euren seme-alabei laguntza eskaini diezaioten, baina erasotzaileen gurasoekin ere hitz egin behar da ordea, gatazka konpontzen lagun dezaten.

c) Erkidegoak hartu beharreko neurriak.

Ikastetxeek nahitaez egon behar dute ingururekin (gizarte zerbitzuak, polizia, justizia, auzotako auzo elkarteak, udaleko zerbitzuak) harremanean. Erakunde bakar batek ere ezin dio indarkeriari bakar bakarrik aurre egin.

De

Editoriala

KALITATEZKO HEZKUNTZA ETA AGINPIDEA

José Luis González-Simancas Lacasa(1)

Hasi berria naiz Nafarroako Eskola Kontseiluan, eta mendea eta milurtekoa ere hasi berriak diren une berean hain zuzen. Neure ohorerako, aldi kide izango nauen Kontseilu honetako batzordekideentzako abagune bikaina. Aparteko abagunea iragana ahanzi gabe, eta orainari dagokionean, bere alderdi sendoezin eta bere alderdi ahulekin, oso erne, etorkizunari so egiteko.

IDEA ESCOLAREN hezkuntzaren mundu zabalean gaurkotatua duen gairen bati buruzko Editoriala idaztera gonbidatu nau Lehendakari dugun eta orain dela urte asko eza-gutzeko zori ona izan nuen Guillermo Herrerok. Saiatuko naiz eskaerari era egokian erantzuten, gaur egungo eskola elkarteari eragiten dioten gai gaitz horietako bat aukeratuta eta apenas aipatu arren, erabakigarri irizten diodan alderdi bat aztertzeke ahaleginak eginda: aginpidea heziketaren esparruan.

Biolentziarik ba ote ikastetxeetan?

Adibide paradigmatico gisa erabili ohi den Estatu Batuetako ikasgeletan eta ikastetxeetan ematen den biolentziatik urruti omen gaude oraindik. Hasiak gara, hala ere, nazioko prentsan eta magazinetan, gertaera horri buruzko aipamenik aditzen eta irakurtzen eta hori, kezkarria, behinik behin, bada. Abenduaren 19ko ABC aipa genezake adierazle gisa. "Elkarbizitzarako hezten" izenburupean, Sozialisten Talde Parlamentario Hezkuntza gaietako Bozeramailea den Amparo Valcarcek puja berde ederra bota zuen gai honi buruz "ikastetxeetan gero eta sarriago gertatzen diren biolentzi egoeren" gaineko aipamena egin ondoren eta, diotenez, bai Herriko Defendatzaileari eta bai Estatuko Eskola Kontseiluari arreta eman dieke dagoeneko alor honetako arazoek.

Amparo Valcarcek inolako zalantzarik gabe eman zion bukaera hau idatzitako zutabeari: "Hezkuntzaren kalitatearen aldeko apustua da aurrean dugun erronka berria. Pertsonaren prestakuntza integralari eragiten dion erronka hain zuzen, hala prestakuntza intelektualak eta teknikaren eta

lanbidearen arlokoak nola gizakiaren prestakuntza etikoak eta gizabidezkoak izan behar baitute heziketaren helburua". Hor dago gakoa. Horixe da, ene ustez, gairen mamari eustea.

Eta neure buruari galde egiten diot: gauzak ez ote dabilta nahiko genukeena baino okerrago, irakaskuntza-ikaskuntza prozesuen funtzionamendu egokiaren eta ikasle ditugun giza eta etika prestakuntzarekin zerikusirik estuena duten ekintzen erantzule garen aldetik, aginpideari heldi zeak zer esan nahi duen ahaztu dugulako?

Nire iritziz, hezitzaile gairela kontuan hartuta, moralki derrigortuta gaude aginpidea, behar bezala ulertuta, erabiltzera. Izan ere, hala ez bada, hobe izango baita kalitatea aipatu ere ez egitea. Beste era batera esanda: edo aginpidearen erabilera egokia berreskuratzen dugu hezkuntza-komunitatearen eragile eta estamentu guztietan, hau da, familian, eskolan, irakasleen artean, ikastetxeen zuzendaritzetan, irakasle ez diren langileengan eta gainontzeko alorretan, edo ezinezko bilakaraziko dugu, ez "kalitatezko" heziketa soilik, baizik eta baita heziketarik oinarritzkoena ere.

Baieztape horiek abiapuntu hartuta, aginpidea behar bezala ulertuta aipatzen dudanean zer esan nahi duen azaltzea da nire asmoa, hau da, aginpideak, heziketari dagokionean, zer ekarri ahal duen eta zer ekarri behar duen kalitatezko hezkuntzaren aldeko erronkan.

Aginpidea erabiltzerik bai gaur egungo egoerari?

Oso ondo dakit gaur egun, oro har, negatiboak direla aginpide hitzak pizten dituen era guztietako erreakzioak. Zergatik baina? Zer dela-eta, ez du gaur egun "inork" agin-

